

17. Partnerství ke splnění cílů

ZAŘAZENÍ DO RVP:

- Dítě a ten druhý: respektování pravidel, osvojování schopností a vědomostí důležitých k navazování a udržování vztahů, rozvoj spolupráce, upevňování prosociálního chování, jako jsou tolerance, respekt a přizpůsobivost
- Dítě a společnost: rozvoj sounáležitosti, společenských hodnot a spolupodílení, podpora aktivního postoje ke světu a životu

ZNALOSTI:

- děti si uvědomují význam jednotlivce ve společnosti
- přemýšlí nad propojeností světa
- uvědomují si nutnost kolektivních řešení
- znají princip rozvojové spolupráce

POSTOJE:

- děti si uvědomují význam spolupráce
- učí se empatii a pomoci
- učí se základní společenské hodnoty

POMŮCKY: velký kus látky, lehké míčky, cvičební podložky, dvě švihadla, drobné modré prvky (lego, velké korálky, kuličky, kostky), žlutě vybarvený papír, modrý provázek/krepák, vodovky, štětce, papíry A5, pastelky, lepidla, nůžky

Cíl OSN:

Oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj a posílit prostředky pro jeho uplatňování.

K naplnění každého plánu je třeba spolupráce, vytrvalé úsilí a angažovanost všech zúčastněných. Stejně předpoklady platí i pro Agendu 2030, tedy 17 Cílů udržitelného rozvoje. Jedná se bezpochyby o velmi ambiciózní plán, zároveň je ale jeho naplnění více než žádoucí. Svět by byl jistě o tolik lepším místem, kdyby takového plánu nebylo třeba. Některá témata či oblasti nám jsou bližší, jiné se nás týkají méně. To ale neznamená, že jsou méně důležité – svět je přeci tak rozmanitý a v každé jeho části se děje něco jiného.

Aby mohly být všechny cíle uskutečněny, je nutná shoda a partnerství všech zemí. Poslední z Cílů udržitelného rozvoje je tedy určitým předpokladem všech předchozích cílů. Shrnuje také, co bude tato agenda znamenat na světové úrovni a jak by se mělo globální partnerství vyvinout v příštích patnácti letech.

OSN klade důraz na zvýšení podpory pro méně rozvinuté země, a to několika způsoby. Především se jedná o dodržování závazků vyspělých států

OECD v rámci Oficiální rozvojové pomoci (ODA). Důležitým faktorem jsou adekvátní režimy na podporu investic pro méně rozvinuté státy a snaha o snižování míry zadluženosti těchto států. Dále chce OSN posílit spolupráci mezi globálním Severem a Jihem, především v kontextu spolupráce na vývoji nových technologií, ve vědě a přístupu k inovacím. V kontextu mezinárodního obchodu si poslední cíl klade ambici podporovat spravedlivý, otevřený a nediskriminační obchodní systém, ze kterého budou všechny zúčastněné strany skutečně profitovat.

Součástí agendy je také posílení mezinárodní politické spolupráce a soudržnosti, a to především ve snaze o udržitelný rozvoj, zajištění globální ekonomické stability a efektivního mezinárodního partnerství.

Plné znění SDG 17 naleznete [zde](#).

VÍCE INFORMACÍ
O CÍLECH
UDRŽITELNÉHO
ROZVOJE NALEZNETE
[ZDE](#).

VIDEO: CÍL 17:
PARTNERSTVÍ KE SPLNĚNÍ
CÍLŮ

KOMIKS:
„VŠICHNI TO SPOLEČNĚ
DOKÁŽEME“

TRVÁNÍ:
45—60 MIN

Motivační pohádka

Byl jeden les a vprostřed lesa strom. A v tom stromě díra a v díře sova Jířa. Ta má plno kamarádů, pro každého moudrou radu.

Byl to krásný den uprostřed léta. Sluníčko se od samého rána usmívalo a v lese vládl pokoj a klid. Ptáci štěbetali, včelky bzučely a všechno bylo jako obvykle. Snad jen bylo trochu dusno, to kvůli suchu a horku, které trvalo už několik týdnů. Zvířátka se každý den starostlivě obracela k obloze, zdalipak alespoň dnes trošku nespřchne. A ejhle? Za obzorem se v dáli vyloupla šedivá mračna.

„Sláva! Bude déšť, podívej Jířo!“ volali zajíčci na sovu. I ostatní měli radost a těšili se na vlahý letní deštík.

„Mně se ty mraky ale nechtějí moc líbit, kamarádi. Je jich moc, jsou černočerné a plují velmi nízko nad zemí. Aby to nebyla spíš pořádná buřina,“ mnula si Jířa zobák a starostlivě sledovala přicházející frontu.

„Aťsi,“ odfrkla vydra, „bouřka, nebo přeháňka, hlavně že nám zaprší!“

„Tak tak, vždyť mi už ani nemáme skoro, co ukusovat, jak je všechna tráva suchá od sluníčka,“ kývali zajíčci ušima a zalezli do nory. Tam přečkají v suchoučku a budou se těšit na svěží pastvu.

„Bouřka ale může přinést nebezpečí, před kterými se v noře neschováte. Co třeba taková povodeň?“ utrousila Jířa nad zajíčky mizejícími v noře.

Nechala je ale být a raději obletěla les a přesvědčila se, že jsou všichni v bezpečí a schovaní před bouří.

Jako obvykle se sova vůbec nepletla. Prudká letní bouře se přihnala jako uragán. Hned na začátku se setmělo, víchr lámal větve a hromy stíhaly blesky. Zvířátka se krčila v doupatcích a křovíčkách a jen se třásla, aby už byl té čertovině konec.

Bouře už skoro odezněla a v dáli se dokonce objevila trhlina s modrou oblohou. Vypadalo to, že je vyhráno, ale v tom z černého oblaku sjel poslední obrovitánský blesk. PRÁSK! Uhodil do nejvyššího stromu v lese. Byl jím starý smrk, dávno napůl suchý. Blesk projel korunou a svezl se po celém kmeni. Starý smrk byl rázem celý v plamenech. Horní větve se rozhořely oranžovým plamenem a oheň začal stravovat celou korunu. Pořád ještě foukal silný vítr, takže se jiskry rozlétly jako hejno světlušek do celého okolí. Kam dosedly, tam založily nový oheň.

Zvířátka vyděšeně vyběhla ze svých skrýší. Les hořel a nikdo s tím nemohl nic dělat. Takovou melu jste ještě neviděli. Ptáci vyděšeně létali mezi stromy, malíčkými křídly bojovali s prudkým větrem. Na zemi to nebylo o nic lepší – zajíčci, srnky, ježci a všichni ostatní pobíhali zmateně sem a tam, naráželi do sebe, okřikovali se a nemohli najít cestu do bezpečí.

Sova Jířa ale pohotově dala dohromady plán. Rychle letěla směrem ke smrku a vyhlížela, kdo by jí pomohl. Když spatřila zmatek všude kolem, snažila se kamarády uklidnit.

„Sousedé, tohle nikam nevede!“ snažila se zvířátkům domluvit.

„Ale Jířo! Musíme utéct, je to jediná záchrana. S ohněm nic nezmůžeme!“ volali na ni kamarádi. Sova se ale nedala.

„Pokud utečeme, potom o les jistě přijdeme, a stejně tak i zvířata z bučiny od vedle. Ale když se spojíme a budeme spolupracovat, možná leccos zachráníme. Musíme jednat rychle!“ naléhala.

A byla to pravda. Nikdo nechtěl přijít o domov a vzdát se bez boje.

„Máš recht, Jířo! Přece to nenecháme jen tak!“ shodla se zvířátka. „Uděláme všechno, co půjde, nejsme žádní strašpytlíci!“

Inu, sova Jířa by mohla klidně dělat generála! To vám byla podívaná. Sedla si na větev a pevným hlasem začala rozdávat příkazy.

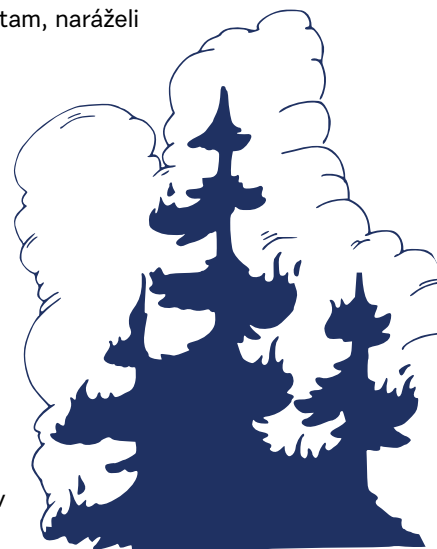
„Ptáci! Vy máte křídla! Rozleťte se do všech koutů lesa a sesbírejte semínka od všech kytiček a stromů, co jich kde najdete! Budeme je na obnovu lesa nutně potřebovat.

Veverky! Vy umíte skákat mezi větvemi. Postarejte se o bezpečí všech mláďat a vajíček! Odeste je z lesa pryč, až za potok! Tam musíme postavit ochranný val, aby se oheň nešířil dál!

Králíci a zajáci! Vy máte šikovné tlapy, váš úkol bude nahrnout hlínu a vytvořit obranný val. Medvědi vám pomůžou a před něj naválí velké kameny! Když se přeci jen dostane nějaký plamínek přes val, kanci ho svými kopyty udusají.

Srnky a jeleni! Vy jste nejrychlejší běžci v lese! Vaším úkolem bude nosit zprávy, drobnější materiál a zraněné kamarády.

A jako poslední, bobři a vodní tvorové! Vy se pusťte do budování přehrady! Musí být tak pevná, aby ani kapička z řeky neprotekla dál. Ať se koryto vylije do celého lesa a nadobro spláchně tu neplechu!“

Jakmile Jiřa domluvila, všichni se jako jeden muž dali do práce. To byste koukali! Všichni byli jako jedno tělo. Nikdo nelenil, nikdo si nestěžoval, i když měl leckdo popálené tlapičky nebo pařátky. Val pomalu rostl a skutečně zadržel oheň před šířením. Zachraňovali, stavěli, přenášeli, udusávali, utěšňovali a hlavně spolupracovali. Nedali si oddechu, dokud nebyla řeka přehrazená a hladina v přehradě nezačala rychle stoupat. Zvířecí kamarádi se ukryli do bezpečí a čekali. Netrvalo dlouho a voda se vylila z břehů. Valila se do šířky a do dálky, vzdouvala se a syčela, jak potkávala žhavá místa. Zanedlouho bylo po všem. Voda se přelila přes celý les a oheň dočista uhasila.

„Sláva! Hurá! Jupí!“ volali jeden přes druhého.

Když ale prvotní nadšení opadlo, zvířátka si uvědomila, jaká spoušť z jejich domovů zbyla.

„Co budeme dělat? Brzy přijde zima a my si nestihneme posbírat zásoby a vybudovat pelíšky a nory,“ strachovala se.

„Půjdeme požádat o pomoc sousedy. Však jsme jim v době jejich nouze také dali ze svého,“ uklidňovala kamarády Jiřa. Obešli sousedy na poli, na louce i z vedlejšího lesa. Všichni jim slíbili pomoc s obnovou lesa a zajištěním zásob na zimu. Jen lučným rejškům se to moc nelíbilo.

„Pfff, proč bychom měli obětovat část svých zásob a dřít se na cizím?“ podivoval se rejsek a krčil nos. „Máme svých starostí dost!“

Sousedé hraboši jim ale vysvětlili, že vzájemná výpomoc je důležitá pro všechny. Až bude příště uvej jim, také budou moci přijít a poprosit o pomoc. Pokud je to v našich silách, vždy bychom měli pomáhat těm, kteří to potřebují. Když si navzájem pomůžeme, zvládneme překonat všechny problémy, které nám život postaví do cesty. Třeba i požáry a neúrodu!

To na rejšky udělalo dojem. Má pravdu, táta hraboš. Rádi zvířátkům z lesa pomohou!

Ještě před pár hodinami by nikoho ani nenapadlo, co všechno mohou dokázat. Společně si poradí s každou nepřízní a nikdy na to nebudou sami. A Jiřa? Ta byla pyšná, jak to všichni společně zvládli.

Diskuse

Popovídejte si s dětmi o pohádce a společně se pokuste identifikovat důležité body a témata. Jaké neštěstí potkalo zvířátka z pohádky? Jak k situaci došlo? Co museli udělat? Povedlo se jim situaci vyřešit?

Mohou se i lidé potýkat s podobnými problémy? K zamyšlení můžete využít následující otázky:

- Co se dá dělat, když vznikne požár?
- Jak se zvířátkům podařilo požár uhasit?
- Co je sova Jiřa naučila?
- Co by se stalo, kdyby se zvířátka nenaučila spolupracovat?
- Nebo kdyby jim potom jiná zvířátka nepomohla?
- Zažili jste někdy situaci, kdy byla potřeba spolupráce?
- Proč je důležité si pomáhat?
- Vymyslíte ještě další situace, které vyžadují spolupráci?

Naučila je spolupracovat.

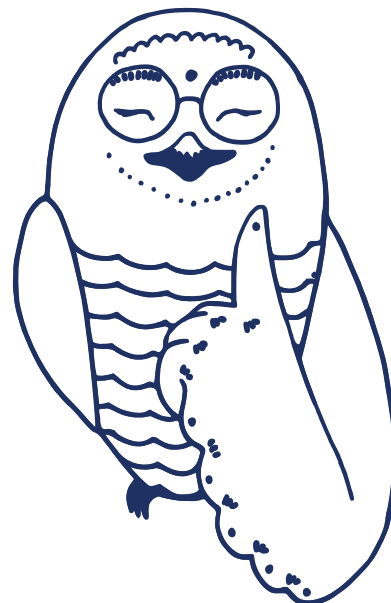
ŘÍKANKA

*Jedna včelka, ta je malá,
moc pylu by nesehnala.
Když však půjdou všechny hned,
brzy bude sladký med.*

*Jedna rybka, ta je malá,
kde by jenom sílu vzala.
Zato velké hejno ryb
ubrání se věru líp.*

*Jeden malý mraveneček
nemá síly v nohách moc,
táhne houbu na kopeček,
ostatní jdou na pomoc.*

*S každou věcí poradíš si,
jen když na to nejsi sám.
Nejlepší je spolupráce,
můžeš se jít přidat k nám.*

Blok her

1. ZÁCHRANA VAJÍČEK

POMŮCKY: velký kus látky, lehké míčky

V pohádce jsme si povídali o ničivém požáru. To je velmi nebezpečná věc. Zvířátka musí při takové události zachránit nejen sebe sama, ale ochránit i svoje mláďátka. Veverky v příběhu zachraňovaly vajíčka ze stromů. Jak je ale dostat na zem? Zvířátka je musela pochytat do plachty! Pojďme si to také vyzkoušet.

ÚKOL: Všechny děti si stoupnou kolem látky, chytí ji za okraje, zvednou a vytvoří záchrannou plachtu. Do ní dětem házejte balónky – vajíčka. S balóny mohou potom pomocí látky pohazovat, ale nesmí jim vypadnout ven, aby se vajíčka nerozbila.

2. ZÁCHRANA KAMARÁDŮ

POMŮCKY: cvičební podložky, 2 švihadla

Před ohněm se musí zachránit úplně všichni. Cesta do bezpečí je ale složitá a bez spolupráce a pomoci kamarádů bychom ji nezvládli. Zkusíme si na úprk před požárem zahrát.

ÚKOL: Rozdělte děti do dvou týmů a každému připravte dráhu z podložek. Na nich jsou děti před ohněm v bezpečí. Uprostřed dráhy ovšem položte švihadlo jako most, který děti nemohou přelézt samy. Kdo přejde most, musí na druhé straně počkat na dalšího kamaráda a toho pomocí podání ruky bezpečně převést. Až potom může doběhnout do cíle a převedený kamarád opět počká na dalšího.

3. HASÍME POŽÁR

POMŮCKY: drobné modré prvky (lego, velké korálky, kuličky, kostky), žlutě vybarvený papír, modrý provázek/krepák, vodovky, štětce, papíry A5, pastelky, lepidla, nůžky

Aby zvířátka vyřešila takový velký problém, jako je požár, musela mít plán a spolupracovat. My si to teď vyzkoušíme na vlastní kůži! Tak už nemeškejme a pojďme si s tím ohněm poradit a zachránit náš les!

Připravte si nádobu s modrými prvky, které budou symbolizovat vodu. Dále budete potřebovat velký papír natřený vodovkami na žluto, tedy požár.

ÚKOL A: Nejprve připravte scénu – na jednu stranu třídy dejte nádobu s drobnými modrými prvky (jezírko), na druhou stranu umístíme žlutý papír (požár). Vedle požáru vyznačte dětem krepákem nebo provázekem kolo jako nádrž na vodu. Úkolem dětí bude udělat živý řetěz a předávat si „vodu“ v hrstech, aby ji dopravily z jezírka do nádrže.

ÚKOL B: Když bude nádrž naplněná, můžete se pustit do hašení. Dejte dětem štětce a vodovky a přetřete společnými silami žlutý papír modrou barvou, značící vodu. Schválně, co se stane! Objevila se zelená barva? Hurá! Les je zachráněný!

ÚKOL C: Stejně jako pomohla zvířátka z pole a louky v pohádce těm lesním i my teď přírodě pomůžeme, aby se obnovila. Děti na bílé papíry nakreslí stromy, zvířata a rostliny. U svého výtvoru každý řekne, čím jeho zvíře a rostlina pomůže ostatním a jak přispěje k obnově lesa. Tyto výtvary potom nalepí na zelený podklad a vytvoří tak znovu funkční a zdravé lesní prostředí.

PRO CHYTRÉ HLAVY: CO JE TO ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE?

Stejně jako zvířátka z pole pomohla v pohádce těm z lesa i mezi lidmi je důležité si pomáhat. Ten, kdo se má dobře, by měl vždy pomoci slabšímu a zranitelnějšímu. V rámci rozvojové spolupráce se právě tohle děje – bohaté a silné státy pomáhají chudším řešit různé problémy, aby se jejich obyvatelé měli lépe. Jak to ve skutečnosti vypadá? Mnohé rozvojové státy mají různé problémy, a kvůli nim se v nich lidem nežíje tak dobře jako třeba nám v České republice. Většinou se řeší ty nejzákladnější věci, jako je zdravotní péče, vzdělání nebo třeba zajištění dostatku jídla a vody.

5. REFLEXE

Společně se zamyslete nad tím, co jste se v uplynulé hodině naučili. V pohádce jsme si povídali o zvířátkách, která čelila požáru. Podařilo se jim problém vyřešit? Potýkají se s podobnými problémy i lidé?

Pomocí otázek a diskuse se společně zamyslete a zrekapitulujte obsah lekce. Co si děti z aktivit odnesly? Využít můžete následující otázky.

- Potkávají společnost nějaké velké problémy?
- Jaké?
- Daly by se vyřešit, kdyby se všichni lidé spojili?
- Co je to spolupráce?
- Proč je důležitá?
- Napadá vás nějaká situace z vašeho okolí, kde je potřeba spolupráce?

6. PRACOVNÍ LIST

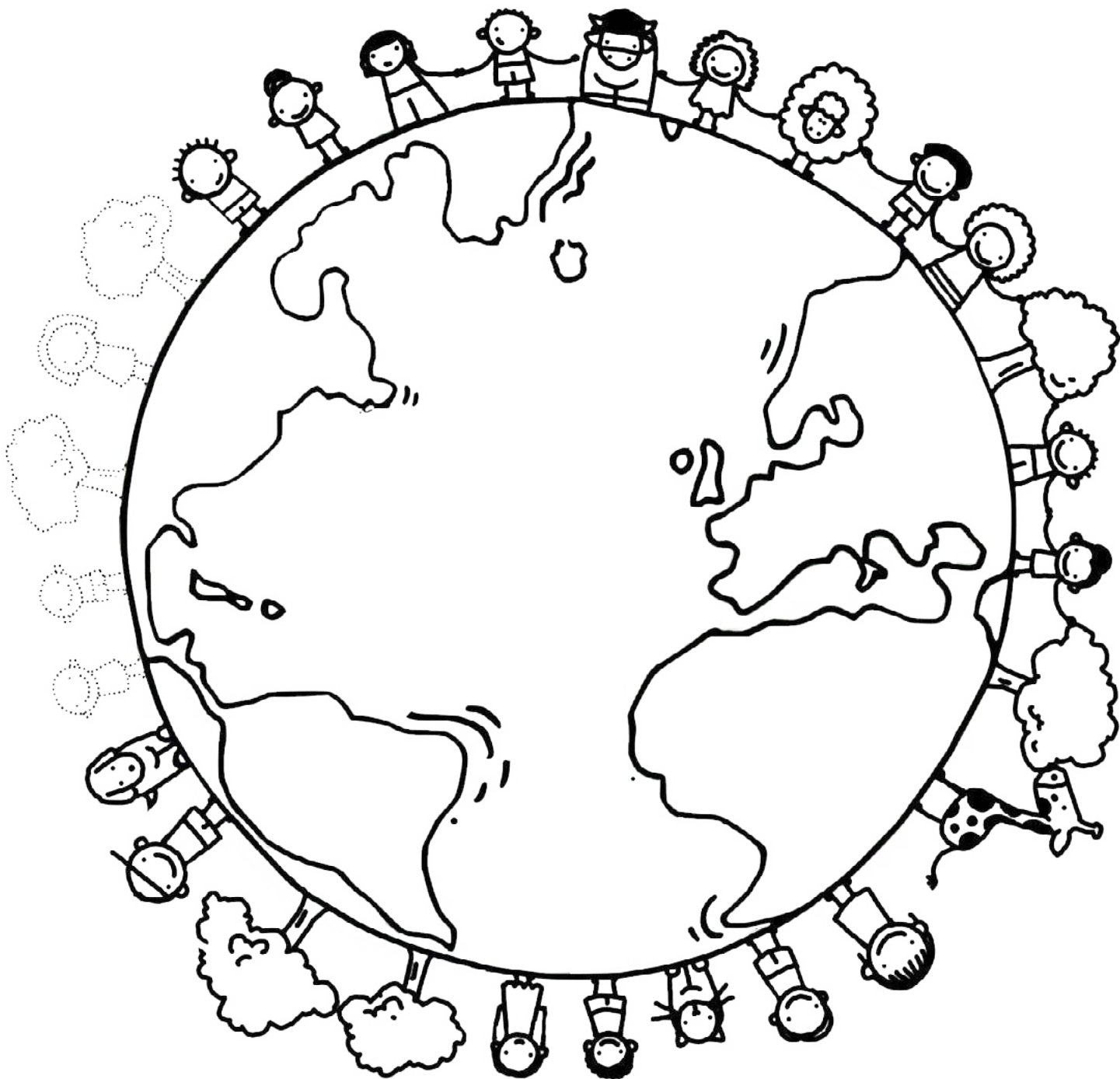
POMŮCKY: tužka, pastelky/fixy

Na planetě Zemi jsme všichni doma a měli bychom si navzájem pomáhat, a to nejen při požárech, ale i jen tak. Když budeme otevření spolupráci a pomoci ostatním, všem se nám bude žít lépe.

ÚKOL: Propojte všechny postavičky, které žijí na Zemi, a dokreslete jim ruce a chybějící linie. Obrázek můžete vybarvit a dokreslit podle fantazie.

Doplňkové činnosti

1. POHÁDKA O KOLIBŘÍKOVÍ

O velkém požáru známe ještě jeden zajímavý příběh z říše zvířat. Stal se v daleké africké džungli. I tam tehdy řádil zuřivý požár, zvířata utíkala nebo se skrývala, všude byl zmatek a všichni se báli. Všechna zvířata nakonec utekla a z bezpečné vzdálenosti pozorovala, jak jejich milovaný prales hoří. Byli mezi nimi sloni, lvi, zebry i žirafy. Najednou ale jejich pozornost upoutalo něco dočista jiného. Uprostřed toho mumraje vám létal takový malý kolibřík tam a zpátky. Zvířátka ho chvíli pozorovala. Co takový mrňous myslí, že dělá? Po chvíli ho veliký hroch zastavil a ptal se ho, proč tu takhle lítá, proč neletí do bezpečí? Kolibřík mu odpověděl, že v zobáčku nosí vodu, aby požár uhasil. Sklidil za to velký posměch. Copak malý kolibříček může uhasit požár? Všechna velká zvířata se mu smála. Kolibřík se na ně smutně podíval a pronesl: „Dělám to nejlepší, co můžu.“

ÚKOL: Společně si řekněte, jak se vám příběh líbil. Co si myslíte o kolibříkovi? Mělo smysl, co dělal? Co by se stalo, kdyby mu ostatní velká zvířata pomohla? Mohl je inspirovat svým chováním? Zkuste příběh o kolibříkovi srovnat s naší pohádkou. Jaké rozdíly najdete?

2. POHÁDKA O VELIKÉ ŘEPĚ

POMŮCKY: počítač, IT tabule nebo příběh v knížce

Spolupráce je moc důležitá u zvířátek i u lidí. Každý problém se snadněji vyřeší, když na to není člověk sám!

ÚKOL: Podívejte se na pohádku o veliké řepě. Pokud ji máte v knize, můžete si ji i přečíst. Je to krásná ukáзка toho, jak spolupráce pomůže vyřešit problém.

VIDEO: Pohádka o veliké řepě

3. SKLÁDÁNÍ PUZZLE VE SKUPINĚ

POMŮCKY: puzzle

I u skládání puzzle si děti skvěle nacvičí spolupráci. S kamarády se to prostě lépe táhne!

ÚKOL: Připravte dětem puzzle a rozdělte je do dvojic. Jejich úkolem bude spolupracovat při sestavování obrazce.

4. UKLIÐME ČESKO

Mezi největší současné problémy patří znečištění přírody odpadky. Myslíte, že s tím sami nemůžeme nic dělat? A co takhle se spojit dohromady? Třeba s projektem Uklidme Česko.

ÚKOL: Uspořádejte hromadné uklízení odpadu v okolí školky. Jistě vám rádi pomůžou rodiče i sousedé. Na webu [Uklidme Česko](#) najdete všechny potřebné informace.

5. DOBROČINNÉ SBÍRKY A PROJEKTY

Můžeme pomáhat i se společenskými problémy. Co třeba uspořádat sbírku předmětů, oblečení, hraček nebo kol? Podívejte se na konkrétní projekty a zapojte se! Inspirovat vás mohou následující.

- [Kola pro Afriku](#)
- [Dárek, který pomáhá](#)
- [Oblečení do Klokánku](#)
- [Adopce na dálku](#)
- [Dobročinné občůdky ADRA](#)

Užitečné odkazy

Lekce o rozvojové spolupráci: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/P/9431/globalni-vzdelavani-rozvojova-spoluprace.html/>

Cíle udržitelného rozvoje: <https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/>

VIDEO: Největší lekce pro svět: <https://youtu.be/6qAbzDW6B9c>

Publikace centra OSN: <https://www.osn.cz/knihovna/publikace/>

Projekt byl podpořen z prostředků České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí v Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

